

Kateket Nytt

■ NY BIKTFOLDER
FÖR VUXNA

■ NYA VUXENKURSLÄDARE
2022-2023

■ GLÄDJE PÅ
KATEKETENS DAG

Det har inte gått att ta miste på den glädje många känt när man under denna höst åter igen har fått samlas i mässor, på stiftsvallfärden, i katekesen eller i de kateketiska sammanhang vi på KPN rört oss i. Kateketens dag var exceptionell, men även de olika utbildningstillfällena har genomsyrats av en stor tacksamhet över att på nytt få mötas på riktigt. Först så långt borta ifrån varandra, sedan äntligen den kroppsliga närheten, en äkta närvaro, att få uppleva den andre med våra sinnen, se varandra, känna doften, kanske få röra, omfamna.

Jag reflekterar över om jag nu bättre kan förstå varför Gud inte bara vill finnas i min tanke och tro, utan att vill bli en av oss, födas in i vår värld, bli kropp, komma oss nära, beröras, omfamna, allt det som är inkarnationens obegripliga verklighet? Att få mötas på riktigt, ansikte till ansikte.

”Katekesens mål är det levande mötet med den Herre som förvandlar liv” står att läsa i inledningen till *Direktorium för katekes*. Efter så mycket frånvaro i vår värld längtar jag nu ännu mer efter hans närvaro och känner en ännu större förundran över att han kommer till oss som ett hjälplöst litet barn.

Min tacksamhet över hans födelse har fördjupats, den som vi har förmånen att få fira i julnattens mässa och som vi får förkunna till alla dem vi möter i våra liv.

En välsignad jul från oss alla på KPNs kansli genom

Ulrika

Nämndens ledamöter presenterar sig

Vid halvårsskiftet började en ny mandatperiod för ledamöterna i KPNs nämnd och biskopen utnämnde flera personer nya personer att ingå i nämndens arbete. Nämnden sammanträder fyra gånger per år och fattar de mer långsiktiga besluten om KPNs inriktning och verksamhet. För att få en bild av vilka de är har vi bett dem besvara två frågor, som samtidigt är en hälsning till KateketNytts läsare:

1. *Vad är roligast att få undervisa om?*
2. *Kan du berätta om ett minne från din barndoms jul?*

Gunnar Silow

1. När jag undervisade de yngre barnen uppskattade jag främst biktförberedelsen och barnens första bikt. Det var benådade tillfällen och barn gör det enklare och naturligare än många vuxna. På senare tid har jag haft små bibelmeditationer för präster och diakoner i Svenska kyrkan. För mig har därigenom rikedom i det katolska kyrkoåret och substansen i vår tradition blivit allt tydligare.

2. Under adventstidens söndagar hade mamma en samling vid vår lilla krubba. Ja, än var inte Jesusbarnet på plats och inte heller Josef eller Jungfru Maria. Men vi följde de tre vise männen, söndag efter söndag som var på vandring mot Betlehem och Jesus. Det blev ett bestående minne, fyllt av adventstidens längtan efter Jesu ankomst.

Robel Domenico

1. Jag tycker det är roligt att diskutera om vad kyrkan säger om olika ämnen och orsakerna till att kyrkan säger just så.

2. Jag tycker alltid att det är roligt att fira jul, då vi i familjen samlas och firar mässan på kvällen.

Gunnar Silow, kursansvarig på Stiftsgården Marielund. Foto: privat.

Robel Domenico, kanslichef på SUK, Sveriges Unga Katoliker. Foto: privat.

Marianne Frändemark

1. Rikedom i vår ”skattkista” är sakramenten. Att få berätta om hur du som barn togs emot i Guds armar, hur du kan lämna alla misslyckanden till Gud och genom prästen få upprättelse i Guds namn, hur du verkligen kan möta Kristus andligen och materiellt i varje sakrament och hur du kan vila i Hans välsignelse ända till livets slut.

2. Adventstiden och julhelgen var min lycka som barn. Jag följde min far, som var pastor, i kyrkan, doftade på ljus och gran, lyssnade på julevangeliet och gladde mig åt söndagsskolefesten då vi firade Jesu födelse på barnavis vid krubban och fick en påse med något gott i. Vackert vikta papperskarameller som skulle hängas upp i julgranen och öppnas efter jul. Snälla tanter i syföreningen hade arbetat med påsar och godis. Men vackrast var att sitta på fars spark efter allt fint i kyrkan och höra hans rytmiska sparkar. Jag tittade på stjärnhimlen och snöflingorna som syntes i gatlampornas sken. Mitt bröst var helt uppfyllt av det jag fått sjunga och uppleva, liksom herdarna hade fått: *När juldagsmorgon glimmar jag vill till stallet gå, Guds son i nattens timmar där vilar uppå strå ...* För mig var Gud mäktig, stor och närvarande. Jag hade en stark barnatro full av tillit.

Marianne Frändemark, tidigare kateket, volontär på Katolsk bokhandel. Foto: privat.

Ivan Hanna

1. Jag brukar undervisa åldrarna 11–13 år och det jag tycker är mest intressant är att ta fram olika dilemman och diskutera olika samhällsfrågor utifrån YOUCAT, DOCAT eller *Twittra med Gud*.

2. Adventstiden påminner mig alltid om all juldekoration hemma i kombination med julmusik och julpsalmer. Jag har alltid hjälpt mamma att dekorera julgranen och annan dekoration hemma varje år. Utöver det vi alltid gör i hemmet, har det alltid funnits en tid att reflektera över Jesus födelse. Den nya födelsen innebär att vi ska födas på nytt. Detta är vad jag har fått växa upp med som jag än idag praktiserar under adventstiden.

Ivan Hanna, kateket i Skärholmen, den kaldeiska gruppen. Foto: privat.

F Joakim Breeding

1. Jag tycker att det är meningsfullt att undervisa om den heliga kommunionen, att få de unga att uppskatta det stora i detta till synes så ”lilla”. Min erfarenhet är att om de unga hittar in i en djup förståelse – och vördnad – för Kristus i eukaristin så faller mycket annat på plats i deras liv som katoliker.

2. Jag minns ljus och mörker!

Fader Joakim Breeding, t.f kyrkoherde i Kristus Konungens församling i Göteborg.

Fiorella Bastidas

1. Allt är roligt att undervisa om. Det viktigaste för mig är att barnen och ungdomarna får lära känna Jesus och skapa en egen relation till Honom. Det är kul att prata om olika helgon, om Jesus liv, högtider, vår tradition, Bibeln, bön m.m.

2. Ett av mina finaste julminnen är från när jag firade jul med min släkt i Peru. Att fira jul med mormor och morfar är en stor välsignelse. Att delta på mässorna i Peru var mycket fint, vi kommer från Jauja som ligger i bergen och det är rikt med kultur. Det var sommar och det fanns mycket god mat.

Fiorella Bastidas, Utvecklingsansvarig för folkbildning i katolska kyrkan på Studieförbundet Bilda för kyrka och samhälle. Foto: privat.

Claudia Hammerich

1. Jag har svårt att välja ett ämne, det är så mycket som är roligt att undervisa om. Tro/Vetenskap. Att försvara tron och kyrkan med förnuftet. Apologetiken. Bibeln. Att utveckla vänskapen med Gud, alltså bönen. Helgon. Uppgiften att leva kallelsten till helighet. Tro, gärningar, synd och förlåtelse. Personligen är jag intresserad av allt som har med de djupa, existentiella frågorna att göra.

2. Jag har inte ett specifikt minne, jag älskar julen och bär med mig många fina minnen av mycket kärlek, värme och familj. Min farmor brukade säga att hon alltid tänkte på Ingmar Bergmans Fanny och Alexanders julbord när hon satte sig vid vårt julbord.

Jag känner alltid en särskild och innerlig stor glädje när vi tar fram krubban och gör i ordningen den. Jag älskar olika krubbtraditioner, allt från de napolitanska till de provensalska krubborna.

Claudia Hammerich, kateket och programansvarig för Katolskt forum i S:ta Eugenia församling. Foto: privat.

Fader Lars Dahlander

1. Det roligaste är att berätta för barnen om Jesus och hur mycket han älskar just dig.

2. Här är ett minne från 13/1 när jag var liten. På 20e dag Knut brukade min morfar, som var musikanter, komma hem till oss och vi fick dansa ut julen och granen med sång, lek och dans. Sedan delade vi på allt godis som fanns i julgranens julkarameller, Mammans hemmagjorda godis. Det var den roligaste dagen på hela året.

Fader Lars Dahlander är kyrkoherde i Vår Frus av Rosenkransens kyrka i Karlstad. Foto: privat.

Jim Lagerlöf

Föredragshållarna för KPNs nya vuxenkurser presenterar sig och sin kurs

Varje år håller Katolska Pedagogiska Nämnden kurser för vuxna runt om i landet. Kurserna är öppna för alla som vill fördjupa sin katolska tro och lära sig mer om ett spännande ämne. Varje kurshelg kommer att erbjudas en gång på varje ort (Marielund, Heliga hjärtas kloster i Omberg och Åh stiftsgård i Ljungkile) under 2022 och 2023. Inför år 2022 kommer här en presentation av våra tre aktuella kursledare och deras ämnen.

Mariadöttrarna: Att bygga sitt hus på klippan

Kan den regel som den helige Benedikt skrev på 500-talet ha relevans för oss som lever utanför klostren idag? Ja! Svarar systrarna i Heliga hjärtats kloster i Östergötland, som vill folkbilda de nyfikna i den helige Benedikts regel. Systrarna hävdar att han har något att säga till dem som söker Gud och vill finna mer stabilitet i tron och inspiration för vardagen i bön och arbete.

Hur är läget?

– Tack, vi har det gott här i klostret! Vi är 14 systrar som är glada över att få svara på kallelsen att söka GUD i allt, i bön och arbete, tillsammans och var för sig. Vårt kloster ligger på en vacker plats, 15 km söder om Vadstena, på Ombergs sluttning. Det betyder att vi har nära både till vacker natur och till pilgrimsorten Vadstena, dit människor sökt sig ända sedan 1300-talet. Flera av oss var med vid

Systrarna från Heliga hjärtas kloster tillhör Benediktinorden och lever i Omberg. Foto: privat.

Stiftsvallfärden i september. Det är ju en härlig dag för oss katoliker!

Ni följer den helige Benedikts regel, varför?

– Det bästa med Benedikts regel är att den hjälper oss att leva med Gud hela tiden! Vi avbryter ju arbetet för att gå till kyrkan tillsammans, för att sjunga och be flera gånger om dagen. En annan sak är att denna Regel, trots att den skrevs på 500-talet, alltid känns aktuell. Den helige Benedikt vill att vi ska vara riktiga, äkta människor, som strävar efter att växa i tro, hopp och kärlek. Han vet att det inte alltid är lätt att leva tillsammans, så han ger oss redskap att använda när det blir svårt, när vi blir osams eller inte förstår varandra. När man är många som lever tillsammans behöver det finnas en ordning att hålla sig till, så att det inte blir för rörigt och till slut kaos. Den ordningen får vi genom att alla vill följa Regelns anvisningar: när vi behöver ändra på något pratar vi om det och kommer överens!

Det står något om gästfrihet i regeln, varför är det viktigt?

– Ja, gästfrihet är jätteviktigt för ett benedik-tinkloster. Den helige Benedikt säger att vi ska ta emot gäster som vi skulle ta emot Kristus själv: inte bara i Guds Ord och i sakramenten, utan också i dem som knackar på porten. Vi försöker göra det så gott vi förmår, och tar emot människor som gäster, som vill söka Gud tillsammans med oss.

Pater Fredrik Heiding SJ, jesuitpater och lektor i teologi vid Newman-institutet har nyligen givit ut boken *Lek för Guds skull*.

P Fredrik Heiding SJ: Lek för Guds skull

Kan man tala om en lekande Gud? Vad får det för konsekvenser för vår gudsbild? Och om Gud är lekfull och vi människor är skapade till hans avbild, vad får det för konsekvenser för vår syn på människan?

Varför skrev du den här boken?

– Religion blir lätt något gravallvarligt. Tron ska givetvis tas på allvar, leken är också på allvar, men det hela får inte bli gravallvarligt. Leken hjälper oss att bli friare och mer lättsamma. Höga prestationskrav gör dessutom att människor mår dåligt. Allt ska vara till nytta. Det gäller att ha *impact*, få effekt, prestera, åstadkomma nytta. Leken är motsatsen till detta. Ingen statistik i världen kan mäta lekens effekter, det är något man ägnar sig åt för sin egen skull. Jag har själv spelat fotboll, spelat saxofon och försöker vara lekfull. Men jag ville bli mer kreativ och skrev därför om detta ämne som ju främjar kreativiteten.

Den amerikanske jesuitpatern James Martin har sagt att glädje är ett tecken på helighet. Vad tror du att han menar?

– Glädje kommer delvis från tacksamhet, att vara förbunden med Gud. Jag tror också att James Martin menar att helgonen har distans till sig själva. Helig distans är motsatsen till att vara självupptagen och inkräkt i sig själv. Leken bidrar till en sådan hälsosam distans.

Vilken typ av humor har du själv? Vad skrattar du åt?

– Torr brittisk humor som Rowan Atkinson (Mr. Bean) till exempel. Också mexikansk lekfullhet och humor tycker jag mycket om. Mexikanerna har glimten i ögat. Jag uppskattar situationskomik och lek med ord. Jag lyssnar gärna till radioprogrammet På minuten i P1.

KPNs vuxenkurser 2022–2023

- En möjlighet att fördjupa sig i kyrkans tro under ledning av kunniga föredragshållare
- Erbjuder tillfällen att delta i mässor och andakter
- Arrangeras i natursköna miljöer på vackra kursgårdar
- Öppen för alla intresserade
- Sker i samarbete med Studieförbundet Bilda för kyrka och samhälle

Emanuel Sennerstrand Jeremia – Hans liv och våra liv

Emanuel Sennerstrands vuxenkurs handlar om Jeremias bok i Gamla testamentet. Utöver sitt intresse för Jeremia är Emanuel djupt involverad i att ta fram den andra delen i Katolsk studiebibel, den som ska innehålla katolska kommentarer kring Gamla testamentets böcker.

Kursen handlar om Jeremias bok. Varför just Jeremia?

– Jag har sedan tonårstiden ett mycket personligt förhållande till just Jeremia. Hans kallelseberättelse bar mig i hög grad genom ungdomsåren. Jag var en brinnande ung kristen som ibland mötte vuxna som liksom klappade mig på huvudet. Hur kan du vara så hängiven, du som är så ung? sa man. Underförstått: När du blir äldre mognar du till och svalnar av. Jag blev ledsen av den där vuxna nedlåtande attityden som ville få mig att tagga ner p.g.a. min låga ålder. Då fick jag syn på Guds ord till Jeremia: "Säg inte att du är för ung utan gå dit jag sänder dig och säg det jag befäller dig! Låt dem inte skrämma dig, ty jag är med dig." Det var en stor tröst att se hur Gud i Bibeln ofta kallar tonåringar. Flera av Jesu lärjungar var säkert tonåringar, för att inte tala om Maria!

Vill du berätta om hur arbetat med Katolsk studiebibel går?

– Jag jobbar på med Katolsk studiebibel. Jag har under året börjat gå igenom alla texter till GT på nytt, i ett andra varv. Många blev klara redan 2017, men jag har insett att de kan förbättras i flera avseenden. I skrivande stund har jag gått igenom 25 av 46 böcker och håller nu på med Job, följt av Psaltaren. Vi siktar på utgivning vid advent 2022. Be gärna för oss som jobbar med projektet.

Om du varit en person i Gamla testamentet, vem hade du varit?

– Det vet jag faktiskt. Han hette Besalel och är den hantverkare som i Andra Moseboken får ansvaret för allt som ska tillverkas för Israels helgedom. Det intressanta är att han fylldes med Guds ande inför uppdraget. Jag tycker om att slöjda i min verkstad. Andra Moseboken visar att hantverk kan vara en mycket andlig syssla.

Jim Lagerlöf

Christina Illmayr ungdomssekreterare i S:t Lars katolska församling i Uppsala

En resa med en grupp unga skapar ljuvliga minnen

Du är ungdomssekreterare i S:t Lars församling i Uppsala.

Hur är läget hos er nu när restriktionerna lättat?

– Vi ser att många barn vill komma till undervisningen och ungdomar till ungdomsgruppen. Det känns som att många verkligen har längtat efter att få träffas. Samtidigt påpekar också föräldrar att de önskar att vi upprätthåller rutiner som alla är vana vid nu – att hålla lite avstånd, tvätta och sprita händerna, vara försiktiga med kontaktlekar. Vi håller en bra balans och det är roligt att få ha ungdomsverksamheten i gång igen.

Hur gick det till när du började engagera dig i kyrkans katekesundervisning?

– I Tyskland, där jag växte upp, var jag inte involverad i kyrkans katekesundervisning, eftersom vi inte har det som i Sverige. Därför började jag 2016 som kateket samtidigt som jag började jobba som ungdomssekreterare. För mig handlade det också mycket om att förstå "systemet", vad det innebär att vara katolik i Sverige och att lära mig nya ord på svenska. Jag har alltså under åren inte bara undervisat, utan också lärt mig mycket.

Du har gjort flera resor med ungdomarna i kyrkan.

Vill du berätta om en resa du anordnat?

– Sommaren 2018 åkte vi från Uppsala med tåg och buss till en ungdomsfestival i Medugorje i Bosnien och Hercegovina. Vi stannade två dagar i München i Tyskland, där vi upplevde månförmörkelse och guidades runt av en mycket kunnig och trevlig prästkandidat. Efter nattåget till Zagreb och en kortare bussresa, spenderade vi tre dagar i Zadar i Kroatien där vi upptäckte kyrkor, en vattenorgel, landskapet och

Under en resa finns många tillfällen att be tillsammans, det fördjupar ungdomarnas tro, säger Christina Illmayr. Foto: privat.

stranden. Sedan i Medugorje träffade vi en annan svensk grupp och ungdomar från många olika länder. Vi deltog i ett väl förberett program som innehöll bland annat katekes, dans, sång, tillbedjan och bikt och avslutade med att vi sov på en bergstopp och firade mässan kl. 5 i soluppgången, innan vi åkte tillbaka till Sverige.

Vad tycker du är att man vinner när man gör en sådan resa?

– Mycket! De delade resminnena förstärker en positiv gemenskap i gruppen och särskilt för ungdomar från Sverige kan det vara mycket värdefullt att få träffa troende ungdomar från andra länder. Många träffar nya vänner under en sådan resa. Åker en ungdomsgrupp på en resa, så finns det ett speciellt mål att se fram emot, och ljuvliga minnen att gemensamt titta tillbaka på. Det finns mer tid att lära känna varandra och att be tillsammans, vilket kan vara en underbar chans att fördjupa sin tro.

Var det inte mycket att tänka på?

– Det är klart att det är mycket att tänka på! Allt som måste bokas i förväg – resa, boende, aktiviteter. Det behövs ett schema, extra ledare, värdefulla aktiviteter, fritid. Det är viktigt att föräldrarna, alla deltagare och ledare är välinformerade och att man under resan ser till att allt blir som planerat samt att det måste finnas utrymme för spontana aktiviteter och samtal också. Det är viktigt att tänka på allas säkerhet och genomföra resan på ett sådant sätt så att alla kan känna sig trygga och inkluderade i gruppen.

Jim Lagerlöf

Fakta

KateketNytt utges tre gånger om året av
Katolska Pedagogiska Nämnden.

Redaktion: Ulrika Erlandsson (ansvarig)
och Rauha Navarro Marttinen.

Layout: Anna Klint

Tryck: Norra Skåne Offset

KateketNytt trycks med bidrag
från Bonifatiuswerk, Tyskland.

Omslag: Återseendets glädje, två kateketer kramas
under Kateketens dag. Här syns också omslagen av
KPNs nya biktfolder och en folder för föräldrar.

Adress: Johannes Paulus II:s
Pastoralcentrum
Brunnsgränd 4, 4 tr
Box 2150
S-103 14 Stockholm
Epost: kpn@katolskakyrkan.se
tfn: 08-505 57 660
Hemsida: www.kpn.se

Stöd KPN!

Det här numret av KateketNytt går som
vanligt till alla kateketer som vi har adressen
till. Ge oss gärna information om nya
kateketer! Ni som vill stödja tidningen kan
göra det genom att betala in en frivillig
summa till vårt bankgiro 119-2053 och/eller
att bidra med förslag till innehållet. Tack till
alla er som redan gjort det!

ISSN 0282-0234

